

SZOPKA

ks. Henryk Jankowski

Józef Oleksy

licjantów. Ten z kierownicą sięgnął do portfela i szybko załatwił sprawę)

Niech żyje szmal
Bo cóż życie jest warte
bez szmalu,
Niech żyje szmal
Nie ma szmalu i już jest po balu
Choć trochę żal,
Że uczciwość podwórka nie grodzi
Lecz w końcu szmal
Ogrodzenia ten brak wynagrodzi!

Zresztą nie wszystko jest jeszcze
stracone

I wszystko odmienić się da,
Można poglądy wszak zmienić.
I żonę.

Nazwisko. Samochód. I psa.
Można więc przecież wewnętrznie
się zmienić

Zrozumieć, że błąd to i wstyd,
Po męsku, odważnie
się samoocenić
Jutro... pojutrze... dziś — Cyt!

Niech żyje szmal
Do królestwa bożego ten bilet
Do tamtych hal...
My owieczki — tu tylko na chwilę,

To mniejszy żal
Że ta chwila ze szmałem
nam mija,
Jak szyje szal,
Szmal nas miękko otula, owija...

Niech żyje szmal
Eleganckie choć nie jest to słowo
Formę ten szmal
Elegancką ma i plastikową.
Nie zbruka nas,
Bo do czysta tu wszystko
wyprane
Pieniądz — to czas
Na wewnętrzną, duchową
przemianę...
Przemiana ta
W naszych duszach,
gdy kiedyś się ziści
To, proszę was,
Będziem święci... uczciwi
i czysti...

Niech żyje szmal...

Kolęda

Luleże mi, lulej
— We wszechświecie całym
Tyś jest moim królem mój
syneczku mały —
Ciebie ja otulę
Ciebie ja nakarmię
Nim świąteczna nocka cały
świat ogarnie.

Lulej mi
Na przyszłe dni
Gdy cię spotka krzywda, bieda
Śpij już, śpij
Nie płacz mi
Ukołysać się daj.

Uśnijże mi uśnij
Już oczkami swemi
Śnij ty o tych ludziach
Śnij ty o tej ziemi —
By to była ziemia
Spokojna i dobra
Ziemia sprawiedliwa
Wszystkim ludziom szczodra

Lulila
Pięknie gra
Fujareczka, fujareczka...
Tysiąc gwiazd
Świeci tam
Dla mego syneczka...

Luleże mi, lulej
We wszechświecie całym
Tyś jest moim królem
Mój syneczku mały.

STANISŁAW TYM

PROJEKTY I WYKONANIE LALEK TOMASZ BRODA

ZDJĘCIA JACEK DOMIŃSKI

Życiorys Stanisława Tyma znają wszyscy miłośnicy filmu „Rejs”. Przypomnijmy więc tylko, że urodził się w Małkini, w drugiej połowie lipca 1937 roku. Dokładnie 17 lipca. Studiował — jak sam mówi — na sześciu wyższych uczelniach, żadnej nie kończąc. Jako aktor i autor rozpoczął pod koniec lat 50. współpracę z kabaretem „Stodoła”, a potem z biegiem lat z „Lopkiem”, „Wagabundą”, teatrami „Buffo” i „Syrena”. Przede wszystkim zaś jego nazwisko kojarzy się z legendarnym STS (Studenckim Teatrem Satyryków), najbardziej elitarnym — w latach sześćdziesiątych — teatrem stolicy. Współtworzył kabarety „Owca” i „Dudek”.

Dla STS napisał swoją pierwszą komedię „Początek nie myli”. Od tamtej chwili stał się autorem bądź współautorem kilkunastu sztuk teatralnych, między innymi „Ciemnego grylażu” (napisanego wspólnie z Jerzym Dobrowolskim), „Rozmów przy wycinaniu lasu”, „Okreću” i scenariuszy kilku głośnych komedii filmowych Stanisława Barei („Brunet wieczorową porą”, „Co mi zrobisz jak mnie złapiesz”, „Miś”) i Sylwestra Chęcińskiego („Rozmowy kontrolowane”). W 1983 roku, w czasie stanu wojennego został dyrektorem Teatru Dramatycznego w Elblągu, ponieważ uznał, że — jak powiedział wówczas Maciejowi Pawlickiemu w wywiadzie dla „ItD” — „ma moralny obowiązek blokowania miejsca durniom”.

Laureat tegorocznej Nagrody Kisiela. Niedawno wystąpił w głównej roli w rozprawie naukowej. Praca „Stanisław Tym jako samozwańczy rzecznik prasowy Statystycznego Polaka Szaraka w świetle swoich felietonów”, obroniona przez panią Małgorzatę Kalinowską na Uniwersytecie Łódzkim, dała jej tytuł magistra socjologii.

Tomasz Broda urodził się w Kaliszu, trzydzieści lat po Tym-ie, w czasach, kiedy ten był już znanym i uznanym, wziętym i popularnym autorem i aktorem. Najprawdopodobniej już wówczas, mając w planach wspólną pracę nad szopką „Rzeczpospolitej”, ambitny Tomasz postanowił szybko nadrobić zaległości. W 1992 roku otrzymał dyplom z wyróżnieniem w Pracowni Projektowania Graficznego profesora Jana Jaromira Aleksyuna wrocławskiej Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych. Od tamtej pory zdążył już — używając tworzyw sztucznych i produktów naturalnych — dorobić gęby wielu znanym rodakom. Od kilku miesięcy prowadzi we Wrocławiu samodzielną placówkę naukową: Ośrodek Badań nad Gębą.

P.T.

Zapraszamy na spektakle

W Warszawie: 28, 29 30, 31 grudnia 1998
2, 3 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22 stycznia 1999
W Gdańsku w Operze Bałtyckiej: 22, 23 lutego 1999

TYM RAZEM Z BRODĄ

TEATR POWSZECHNY
im. Zygmunta Hübnera

Stanisław TYM
Szopka Tyma z Brodą
Prapremiera polska 28 grudnia 1998 roku

reżyseria Stanisław Tym
opracowanie plastyczne Tomasz Broda
kierownictwo muzyczne Jerzy Derfel

Udział biorą:
Ewa Dałkowska
Agnieszka Dygant
Katarzyna Herman
Daria Trafankowska
Tomasz Broda
Jarosław Gruda
Piotr Kozłowski
Sylwester Maciejewski
Sławomir Pacek
Andrzej Piszczatowski
Marcin Rudziński
Zygmunt Sierakowski
Aleksander Trąbczyński
Stanisław Tym
Kazimierz Wysota

Zespół muzyczny w składzie:
Jerzy Derfel
Andrzej Łukasik
Maciej Strzelczyk
Jerzy Tatarak

asystent reżysera — Zygmunt Sierakowski
asystent scenografa — Maciej Lipiński
inspicjent — Ewa Kancler-Zeleńska
sufler — Alicja Sapryk
realizacja światła — Paweł Krawczyk
realizacja dźwięku — Jerzy Zaczek

Teatr Powszechny im. Zygmunta Hübnera
03-801 Warszawa, ul. Zamoyskiego 20
tel. 818-00-01; Kasa tel. 818-26-16;
Biuro Obsługi Widzów fax 818-48-19